

Βαρέα ἀστόχαστο γαρδέλ' εἶσαι "Οφ. Τραπ. κ.ά. 'Ακόμην γαρδέλ' εἶσαι ; πότε νὰ γίνεσαι ἄγωρος ; αὐτόθ. 'Επέθανε, καὶ τὰ γαρδέλα τ' ἀκράτητα εἶν' αὐτόθ. Γαρδέλι μου ! (θωπευτικὴ προσφώνησις πρὸς παιδίον, ἀνάλογος πρὸς τὰς ἀλλαχοῦ χρησιμοποιούμενας : κανάρι μου ! πουλλί μου ! πουλλάκι μου ! τρυγονάκι μου !) αὐτόθ. β) Τὸ πτωχὸν ρακένδυτον παιδίον Πόντ. (Χαλδ. κ.ά.). γ) Τὸ ράκος Πόντ. (Ματζούκ. κ.ά.)

γαρδελιάζω ἀμάρτ. γαρδελάζω Πόντ. (Σταυρ.)
'Εκ τοῦ οὐσ. γαρδέλι.
Γαρδελεύω, ὁ ἰδ.

γαρδελόγλωσσα ἡ, Κεφαλλ.
'Εκ τῶν οὐσ. γαρδέλι καὶ γλῶσσα.

1) 'Η γλῶσσα τῆς ἀκανθίδος : Μωρέ, καὶ γαρδελόγλωσσες νὰ δοῦ δώκης, δὲ 'φχαριστεῖται (δηλ. τὸ πλέον σπάνιον καὶ δυσεῦρετον φαγητὸν ἂν τοῦ προσφέρης). 'Εχω γαρδελόγλωσσες σήμερα (δηλ. σπάνιον καὶ ἐξαιρετικὸν φαγητὸν). 2) Μεταφ., ἡ γλῶσσα ἀκαταπαύστως φλυαρούσης γυναικός : 'Ακου γαρδελόγλωσσα !

γαρδελομάτης, ἐπίθ. βλ. γαρδιλομάτης.

γαρδελοπουλάκι τό, ἀμάρτ. γαρδελοπ'λάκι Πελοπ. (Γαργαλ.)
'Εκ τοῦ οὐσ. γαρδελόπουλο κατὰ τύπ. ὑποκοριστικόν.

Γαρδελάκι 1, ὁ ἰδ. : Μὴ δὰ πειράξης τὰ γαρδελοπ'λάκια.

γαρδελόπουλο τό, ἀμάρτ. γαρδελόπ'λο Πελοπ. (Γαργαλ.) γαρδελόπον Πόντ. ('Αμισ. κ.ά.)
'Εκ τοῦ οὐσ. γαρδέλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -πουλο, δι' ἣν ἰδ. -πουλος.

1) Γαρδελάκι 1, ὁ ἰδ. Πελοπ. (Γαργαλ.) : 'Επιμασα σὲ μιὰ φωλιά τέσσερα γαρδελόπ'λα καὶ τὰ 'βαλα 'ς τὸ κλουβί. 2) Τὸ μικρὸν ἄρρεν παιδίον Πόντ. ('Αμισ. κ.ά.) Συνών. γαρδέλι Β4.

γαρδελούδα ἡ, ἀμάρτ. σγαρτιλ-λούδα Κύπρ.
'Εκ τοῦ οὐσ. γαρδέλα, παρ' ὃ καὶ σγαρτίλ-λα, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ούδα κατὰ τύπ. ὑποκοριστικόν.

Γαρδέλα 1, ὁ ἰδ. (θωπευτικῶς) : Τούτη ἐνι πεταχτῇ σὰν τὴν σγαρτιλ-λούδαν.

γαρδελούδι τό, ἀμάρτ. σγαρτιλ-λούδιν Κύπρ. σκαρτιλ-λούιν Κύπρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γαρδέλι, παρ' ὃ καὶ σγαρτίλ-λιν καὶ σκαρτίλ-λιν, καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ούδι.
Γαρδελάκι 1, ὁ ἰδ.

γαρδελοφωλιά ἡ, Πελοπ. (Γαργαλ. κ.ά.)
'Εκ τῶν οὐσ. γαρδέλι καὶ φωλιά.
'Η φωλεὰ τῆς ἀκανθίδος : Ξέρω μιὰ γαρδελοφωλιά πού 'χει πέντε χαλίκια (χαλίκια = ἄβγά) Γαργαλ.

γαρδελόχορτο τό, Κέρκ. γαρδελόχορτι Πελοπ. (Γαργαλ.)
'Εκ τῶν οὐσ. γαρδέλι καὶ χόρτο.

Τὸ φυτὸν σηνέκιον τὸ κοινὸν (senecio vulgaris), ὃ ἡριγέρων τῶν ἀρχαίων, οὕτινος οἱ σπόροι τρώγονται ὑπὸ τῶν ἀκανθίδων ἐνθ' ἂν. : 'Ο κῆπος μας γιόμισε γαρδελόχορτια καὶ πάνου εἶναι κολλητσαριὰ τὰ γαρδέλια καὶ τρῶνε τὰ σποράκια Γαργαλ. Συνών. καρδερινόχορτο, μαρτιάκος, μαρτιάτικο (βλ. μαρτιάτικος).

γαρδελώνω, βλ. γαρδιλώνω.

γαρδένια ἡ, σύννηθ.
'Εκ τοῦ Ἰταλ. gardenia.

Τὸ διακοσμητικὸν φυτὸν γαρδένια ἡ εὐανθῆς (gardenia florida), τοῦ γένους τῆς γαρδένιας (gardenia), τῆς τάξεως τῶν ἐρυθροδανωδῶν (rubiceae), οὕτινος τὰ λευκὰ ἄνθη εἶναι λίαν εὖοσμα σύννηθ. : Τῆς ἔφερα μιὰ γαρδένια μαζί με τὴ γλάστρα, ἀλλὰ σὲ λίγο ξεράθηκε. 'Η γαρδένια δὲν προκόβει εὐκόλα, θέλει ζέστη καὶ ὑγρασία. β) Τὸ ἄνθος τοῦ φυτοῦ τούτου σύννηθ. : Συνήθιζε νὰ βάζῃ πάντα μιὰ γαρδένια 'ς τὸ πέτο τοῦ σακκακιοῦ. 'Η γαρδένια ἔχει ἄρωμα βαρὺ.

γαρδίλης ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.) γαρδίλτς Πόντ. (Χαλδ.) σγαρτίλης Πελοπ. (Πάν.) γορδίλης Πόντ. (Οἰν.) γορδίλτς Πόντ. ('Αμισ. Κοτύωρ.) Θηλ. γαρδίλα Πόντ. (Κερασ.) γορδίλα Πόντ. ('Αμισ. Κοτύωρ.) γαρδίλαινα Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.) γορδίλαινα Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γαρδίλι, παρ' ὃ καὶ γορδίλι, ἡ ἐκ τοῦ συνων. ἐπίθ. γαρδιλομάτης, ὁ ἰδ., κατὰ σύντημσιν, δι' ἣν βλ. Γ. Χατζιδ., 'Αθηνᾶ 36 (1924), 199/200 ΜΝΕ 1, 170/171.

'Ο ἔχων ὀφθαλμοὺς μεγάλους, οἶονε διεσταλμένους, καὶ προπετεῖς ἐνθ' ἂν. : Πολλὰ γαρδίλτς ἐν', τ' ὀμμάτ' ἔξ' Πόντ. (Χαλδ.) 'Ο σγαρτίλης ! δὲ λέει νὰ κλείσῃ μάτι (ἐπὶ νηπίου λικνιζομένου ὑπὸ τῆς μητρὸς πρὸς ὕπνον, ἀλλὰ διατηροῦντος ἐπιμόνως τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνοικτούς) Πελοπ. (Πάν.).

γαρδίλιν τό, Πόντ. (Κερασ.) γαρδίλ' Πόντ. (Χαλδ.) γορδίλ' Πόντ. (Κοτύωρ.)

'Αμφιβόλου ἐτύμου. Πιθανῶς ἐκ τοῦ συνων. οὐσ. γαργαλίδι καθ' ἀπλολογίαν καὶ ἀντιμετάθεσιν. Πβ. γαρδιλομάτης. 'Ο τύπ. γορδίλι ἐκ συμφυρμού ἴσως πρὸς τὸ κορδύλι, ὁ ἰδ.

1) Καρυοειδὲς ἐξοίδημα τοῦ σώματος, ἰδίᾳ τῆς κεφαλῆς ἐνθ' ἂν. : 'Ερροῦξεν καὶ τὸ κιφάλ' ἂν' ἐγέν'τον ὅλον γαρδίλᾱ (ἐρροῦξεν = ἔπεσε) Χαλδ. Συνών. γαργαλίδι 1, γάρ'γαλο 1, καρούμπαλο. 2) 'Επιθετ. ἐπὶ ὀφθαλμοῦ, ὃ ἔχων μέγαν καὶ προπεπτωκότα τὸν βολβὸν ἐνθ' ἂν. : Ντ' ἄσκεμος πᾶ' ἐν' ! τ' ὀμμάτ' τ' γαρδίλᾱ Χαλδ.

γαρδιλομάτης ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) γαρδιλομάτ'ς Πόντ. (Χαλδ.) γαρδελομάτης Πελοπ. (Καρυόπ. Κίτ. Μάν.) σγαρδελομάτης Πελοπ. (Πάν.) γορδιλομάτης Πόντ. (Οἰν.) γορδιλομάτ'ς Πόντ. ('Αμισ. Κοτύωρ.) Θηλ. γαρδιλομάταινα Πόντ. (Κερασ.) γαρδιλομάταινα Πόντ. (Χαλδ.) γορδιλομάταινα Πόντ. (Κοτύωρ.) γαρδελομάτα Πελοπ. (Κίτ. Μάν. Πάν.) Οὐδ. γαρδιλομάτικον Πόντ. (Κερασ.) γαρδιλομάτ'κον Πόντ. (Χαλδ.) γορδιλομάτ'κον Πόντ. (Κοτύωρ.)

